

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

cima quòd se submittit obedientia. Undecima, quòd sapientia, intellectus, còsiliij, fortitudinis, sciētia, pietatis & timoris Dei dona acquirit. Duodecima, quòd ad Dei pertinet cognitionem & scientiam. Illi enim se Deus reuelat & ostendit, qui adorat & laudat eum in spiritu & veritate. Deindè amore inflammatur, curritque in suauem odorem, gustans illic tranquillo pectore, quàm suauis sit Dominus. Cumque os suum admouerit Dei verbo, quo satiatur anima, quis illū separare poterit à precibus, quibus ad contemplationem adducatur? Huc autē pertingere volenti quinque necessaria sunt: Primum est, vt superioris vitæ suæ peccata cum magna contritione & displicentia cōmoreret, & purè ea confiteatur, agatque pœnitentiam. Alterum, vt præsentia mala accuratè deuiter. Tertium, vt mala omnia impendentia siue futura vereatur. Quartum, vt Dei attendat misericordiam, ipsum ad pœnitentiam expectantis, nec vlciscentis apud inferos peccata eius secundum iustitiam suam & pro meritis ipsius. Quintò, vt consideret ineffabilia Dei beneficia, vt nostra causa factus sit homo, & tam immanes atque miserandos perpeffus sit cruciatus, tamque salutare nobis institutiones reliquerit. Cogitabit etiam gloriam sempiternam, quam ille nobis promisit. Longè potior virtus est, Dei gratiam custodire, quàm res aduersas sedato animo tolerare. Rogatus aliquando fuit F. Aegidius, ecquidnam de beato Francisco patre suo sentiret. Ille verò totus eius beatissimi viri amore incensus & ardens, Sanctus Franciscus, inquit, nec nominari deberet, quin præ multo gaudio labia sua is, qui nominat, lamberet. Vnū tantum ei defuit, id est, corporis robustæ vires. Quòd si tam validò ille fuisset corpore, atque ego sum, nemo posset eius sancta opera imitari. Fuit certè beatus hic frater Aegidius Deo plenus, planeque dignus est, cuius memoria celebretur: quippe qui in perfectarū exercitatione virtutum vsque adeò excellens & eximius fuit: quem admodum etiam de illo prædixerat seruus Dei Franciscus, quanuis simplex & illiteratus esset, at tamen ad præcellentem diuinæ contemplationis gradum peruenturum. Videbatur sanè inter homines angelicam potius quàm humanam ducere vitam: Præstante Domino nostro IESV Christo, cui est honor & gloria in secula seculorum, Amen.

F. Aegidius
quid de S.
Francisco
senferit.

MARTYRIVM S. ALEXANDRI LVGDVNENSIS
MARTYRIS, CUI PRAETER ALIA, FIDEM CONCI-
*liant etiam antiquissima Martyrologia. Habetur in MS. codicibus
egregijs. Fuit verò is Alexander socius S. Epipodij,
de quo supra dictum est.*

Aprilis 24.

Pipodium & Alexandrum primū coniunxit infantia, deindè in timore diuino instituit adolefcētia, firmavit iuuentus, donè animis meritisque coniuncti, ad martyrium peruenerunt, quod tribuente Dei munere pariter susceperūt. Sed Dominus noster Iesus Christus ita militum suorum victrices dispensauit coronas, vt qui ei iungebantur confessione, temporario diuiderentur occasu. Meritò verò nobis præstitutū iudicamus, vt duplicata in illis solennitate fruamur. Nam dum & alternis diebus festa illorum veniunt, & illos inseparabili veneramur affectu: non verò singulis diebus, sed geminatis obsequijs vtrunque bis colimus. Et sicut nudius tertiana solennitas cælo infernum sanctum Epipodium celebravit: ita hodierna festiuitate Alexandrum sanctū peruenisse ad regna cælestia gaudemus. Idcirco autem nunc reuertemur ad historiam passionis.

Sistitur co-
ram Iudice
S. Alexāder.

Interempto ergò Epipodio martyre, persecutor recenti adhuc cruore adpersus, beati Alexandri sanguinem sitiebat. Quem receptū ex carcere, comperendinato examine, die interposito, furori suo præcepit offerri, vt eius supplicijs non solum rabiem suam, verum etiam insaniam commoti & feruentis populi temperaret. Quem tamen etiam hac percunctatione tentauit: Adhuc in potestate tua est, vt euadas prædecessorum exempla, videasque quæ teneas. Ità enim persecuti Christicolæ sumus, vt peniteat te solum arbitrum refedisse. Nam præter alias cæforum cateruas, etiam stultitia tuæ collega succubuit. Atque idèò, si tibi consulis, immortales deos thuris accensione venerare. Beatus Alexander dixit: Gratias ago Domino, quòd dum gloriosos martyrum

rum reuoluis triumphos, & illata tormenta commemoras, ad deuotionem me quo-
quē confirmas exemplis. Putas ne ergo extinctas animas, quas sudistis? Illæ quidem
cælum possident: sed viceuersa persecutores potius in illo agone perierunt. Fal-
lit enim te opinio tua: extingui nomen non potest Christianum, quod ita Deo fun-
dante firmatum est, vt & vita hominū custodiatur, & mortibus propagetur. Deus no-
ster cælos, quos fecit, possidet: terram tenet, inferna moderatur: & animas, quas in-
teremptas * deludis, regnum cælestē suscepit: vos verò cum dijs vestris inferna retine-
bunt. Et quia fratrem meum charissimum in summo gaudio collocatum scio, securior
viam deuotionis ingredior. Ego nanque Christianus sum, & fui semper, & futurus sum
in gloriā Dei. Tu verò exerce corpus, quod pro imbecillitate terrena fustibus muni-
di videtur additum: ceterum animas nostras custodiat & recipiat ille, qui cōtulit. Ad
hæc præses mixto pudore & furore desæuiens, sanctum Alexandrum diuicatum ter-
nis cadentibus præcepit verberari: qui nulla humili responsione inter tormenta de-
iectus, Dei semper præsidium flagitauit.

Eius con-
stantia.

Iudicas

Immani-
sime verbera-
tur.

Cumque longissimo spatio cadentium succidua vicissitudine non frangeretur, præ-
ses interrogat, vtrum etiamnum in hac confessione duraret. Cuius percunctationi in-
conculsa autoritate respondit, deos gentilium dæmonia esse, non numina: Deum ve-
rò omnipotentem, inuisibilem, sempiternum, sui propositi esse custodem. Tunc ergo
index dixit: Christiani ad isthanc insaniam proruperunt, vt prolixitate pœnarum glo-
riam sibi existiment comparari, & persecutores suos vicisse se iudicent, quos oportet
celeri sine consumi. Quia ergo eos in pertinacia sua & audiri nefas est & videri, idcirco
Alexander fixus cruci, animam, sicut meretur, effundat. Postquam sententiam mini-
stri seuique carnifices acceperunt beatum Alexandrum, salutarique signo eum, exten-
sis in diuersa brachijs ac manibus, nexuerunt. nec tamen diu beati martyris tormenta
porrecta sunt. Ità enim laniatus crudelitate fuerat verberantium, vt cræ soluta costarum,
patrefactisque visceribus, secreta animæ panderentur. Nam dum totus in Christo
est, eum, quem iam confessus est, supremis vocibus inuocans, beatum spiritum ex ani-
matus emisit. Hos itaque semper concordēs & socios, quia mors diuiserat, sepultura
coniunxit, dum à Christianis educata occultè extra urbem corpora absconsa condun-
tur. Erat enim in colle superposito ciuitati concretus densatis * vepribus locus, ibique
in modum speluncæ conclusa frutetis ac sentibus vallis latebat, & vt fit, vbi humor de-
ciduus per naturale ministerium infunditur, inculta fecunditas. Quo in recessu vene-
rabilia corpora religiosa prouisione demersa sunt: quia gentilium furor extremam de-
negans sepulturam, etiam in corpora exanimata sauebat. Postea verò venerabilem
locum religiosorum cultus seruauit, & prodidit reuerentia deducta per posteros, & vir-
tutes plurimæ, quæ sanctorum potentiam prodiderunt.

In cruce su-
spenditur, &
reddit spiri-
tum.

* Airibus

Nam cum tempore consequenti populus Lugdunensis passim morbo sauiente cor-
rueret, adolefcens quidam natu nobilis, vi febrim valde succensus, per visionem com-
monitus est, vt remedium à muliere, quæ calceamentum martyris habebat, expeteret.
Illa verò se medicinæ nihil nōsse respondit: sed Domino miserante, martyris per ex-
uias hospitali ope allata, se plurimos curasse non negabat: statimque ei Lucia benedi-
ctionem, hospitalis calicem salutis porrexit. Qui dum poculum & remedium sitis ac-
cepit, protinus ita extincto ardore conualuit, vt non ope humana, sed mirabili diuini-
tatis auxilio, vitæ ac sanitati redditus diceretur. Quæ virtus fidei atque sanctorum per
yniuerfam dispergitur ciuitatem, & innumera multitudo, dum sanitatem corporum
recepit, fidei incrementa suscepit, factaque est membrorum atque animorum præfens
& æterna medicina. Sed & postea in locis illis mirabilia ista monstrantur, eiectione dæ-
monum, debilitatum curatio, restauratio sanitarū: quæ ita penè quotidiana & ijs ma-
iora proueniunt, vt credulitas, etiam si sit spontanea, existentibus miraculis extingua-
tur. Itaque fidem dictis atque factis conuenit applicari: quia amicorum Dei po-
tentia, virtus & dignitas, vt fideles & credulos diligit, ita deserit dubitantes.

Nota de mi-
raculis per
sancti mar-
tyris reli-
quias.Extingua-
tur, pro, su-
peretur, vel,
vincatur.

Idcirco non ambigamus vera esse, quæ & audita & visa semper di-
ximus & manifestamus: regnante Domino nostro Ie-
su Christo, cui est gloria in secula secu-
lorum, Amen.

DE

DE MELLITO ABBATE ET PRIMO APVD AN
GLOS LONDONIENSI EPISCOPO, EX HISTORIA
Ecclesiast. Gentis Anglorum venerabilis Bedæ presbyteri.

24. Aprilis.
Ecclef. hist.
lib. 1. cap. 29.

Dapa Gregorius (eius nominis primus) Augustino Episcopo (quia suggererat ei, multam quidem sibi esse messem, sed operarios paucos) misit cum legatarijs suis plures cooperatores ac verbi ministros: in quibus primi & præcipui erant Mellitus, Iustus, Paulinus, Rufinianus: & per eos generaliter vniuersa, quæ ad cultum erant ac ministerium Ecclesiæ necessaria, vasa videlicet sacra & vestimenta altarium, ornamenta quoque ecclesiarum, & sacerdotalia vel clericalia indumenta: sanctorum etiam Apostolorum ac martyrum reliquias, necnon & codices plurimos. Misit etiam literas, in quibus significat, se ei pallium direxisse.

Lib. 2. cap. 3. Anno Dominicæ in carnationis sexcentesimo quarto, Augustinus Britanniarum archiepiscopus ordinauit duos episcopos, Mellitum videlicet & Iustum: Mellitum quidem, ad prædicandum prouinciæ Orientalium Saxonū, qui Thamesi fluuio dirimuntur à Cantio, & ipsi Orientali mari cōtigui, quorum metropolis Londonia ciuitas est, super ripam præfati fluminis posita, & ipsa multorū emporium populorum, terra marique venientium: in qua videlicet gente tunc temporis Saberethus, nepos Edelberthi ex sorore Rricula, regnauit, quanuis sub potestate positus eiusdē Edelberthi, qui omnibus, vt supra dictum est, vsque ad terminum Humbri fluminis Anglorum gentibus imperabat. Vbi verò & hæc prouincia verbum veritatis, prædicante Mellito, accepit, fecit rex Edelberthus in ciuitate Londonia ecclesiam S. Pauli Apostoli, in qua locum sedis episcopalis & ipse & successores eius haberent. Iustum verò in ipso Cantio Augustinus ordinauit episcopum in ciuitate Dorouerni, quam gens Anglorū à primario quodam illius, qui dicebatur Rotschefer, cognominat. Distat autem à Dorouerni millibus passuum fermè viginti quatuor ad Occidentem, in qua rex Edelberthus ecclesiam beati Andree Apostoli fecit: qui etiam episcopis vtriusque huius ecclesiæ dona multa, sicut & Dorouerniensis, obtulit: sed & territoria ac possessiones in vsum eorum, qui erant cum episcopis, adiecit.

Lib. 2. cap. 4. Deinde cum iam obiisset Augustinus, Mellitus Londoniæ episcopus venit Romam, de necessarijs ecclesiæ Anglorum causis cum Apostolico Papa Bonifacio tractaturus. Et cum idem Papa reuerendissimus cogeret Synodum episcoporum Italia, de vita monachorum & quiete ordinaturus, & ipse Mellitus inter eos assedit anno octauo Imperij Phocatis Principis, indictione 13. tertia die Calendarum Maiarum: vt quæquæ regulariter erant decreta, sua quoque autoritate subscribens confirmaret, ac in Britanniam rediens, secum Anglorum ecclesiæ mandata atque obseruanda deferret vnà cum epistolis, quas idem Pontifex Deo dilecto archiepiscopo Laurentio & clero vniuerso, similiter & Edelbertho regi atque genti Anglorum direxit.

Lib. 2. cap. 3. At verò post mortem Edelberthi, cum filius eius Eadbaldus regni gubernacula suscepisset, magno tenellis adhuc ibi Ecclesiæ crementis detrimento fuit. Siquidem non solum Christi fidem recipere noluerat, sed & fornicatione pollutus est tali, qualem nec inter gentes auditā Apostolus testatur, ita vt vxorem patris haberet. Quo vtroque sceleris occasione dedit ad priorem vomitum reuertendi ijs, qui sub imperio sui parentis, vel fauore vel timore regio, fidei & castimoniam iura susceperant. Nec superne flagella districtiōnis perfido regi castigando vel corrigendo defuere. Nam crebra mentis vefania, & spiritus immundi inuasiōne premebatur. Auxit autem procellam huiusmodi perturbationis etiam mors Saberethi regis Orientaliū Saxonum: qui vbi regna perennia petens, tres filios suos, qui pagani perdurauerant, regni temporalis heredes reliquit, coeperunt illi mox idololatriam, quam, viuento eo, aliquantulum intermississe videbantur, palam seruire, subiectisque populis idola colendi liberam dare licentiam. Cumque viderent pontificem (Mellitum) celebratis in ecclesia Missarum solennijs, Eucharistiam populo dare, dicebant, vt vulgò fertur, ad eum, barbara inflati stultitia: Quare non & nobis porrigis panem nitidum, quæ & patri nostro Saba (sic nanque cum appellare consueuerant) dabas, & populo adhuc dare in ecclesia non desistis? Quibus ille respondēbat: Si vultis abluī fonte illo salutari, quo pater vester ablutus est, potestis etiam panis

Eadbaldus
rex officit
Christiani-
simo.
1. Cor. 5.

panis sancti, cui ille participabat, esse participes: sin autem lauacrum vitæ contemnit, nullatenus valetis panem vitæ percipere. At illi: Nolumus, inquit, fontem illum intrare: quia nec illo opus nos habere nouimus: sed tamen pancillo refici volumus. Cumque diligenter ac sepe ab illo essent admoniti, nequaquam fieri posse, vt absque purgatione sacrosancta quis oblationi sacrosanctæ communicet, ad vltimum furore commoti, aiebant: Si non vis assentire nobis in tam facili causa, quam petimus, nõ poteris iam in nostra prouincia demorari. Et expulerunt eum, ac de suo regno cum suis abire iusserunt. Qui expulsus indè, venit Cantium, tractaturus cum Laurentio & Iusto coepiscopis, quid in his esset agendū: decretumque est cõmuni consilio, quia satius esset, vt omnes in patriam redeuntes, libera ibi mente Domino deseruirent, quam inter rebelles fidei barbaros sine fructu residerent. Discessere itaque primò Mellitus ac Iustus, atque ad partes Gallia secessere, ibi rerum finem expectare disponentes. Sed non multo post tempore reges, qui præconem à se veritatis expulerat, daemonicis cultibus impune seruiebant. Nam egressi contra gentem Genissorum in prælium, omnes pariter cum sua militia corruerunt: nec sic, licet authoribus perditis, excitatum ad scelera vulgus potuit corrigi, atque ad simplicitatē fidei & charitatis, quæ est in Christo, reuocari.

Mellitus expellitur è sede sua.

It cū Iusto in Gallias.

Postea autem Eadbaldu rex, anathematizato omni idololatriæ cultu, abdicato cõnubio non legitimo, suscepit fidem Christi, & baptizatus, ecclesiæ rebus quantum valuit, in omnibus consulere ac fauere curauit. Misit etiam in Galliam, & reuocauit Mellitum & Iustum, eosque ad suas ecclesias liberè instituendas redire præcepit. Qui post annum, ex quo abierant, reuersi sunt: & Iustus quidem ad ciuitatem Rosii, cui præfuerat, redijt: Mellitum verò Londonienses episcopum recipere noluerunt, idololatriis pontificibus magis seruire gaudentes. Non enim tanta erat ei, quæta patri ipsius, regni potestas, vt etiam nolentibus ac contradicentibus paganis, antistitem suæ posset ecclesiæ reddere. Veruntamen ipse cum sua gente, ex quo ad Dominum cõuersus est, diuinis se studuit mancipare præceptis. Denique & in monasterio beatissimi Apostolorū principis, ecclesiam sanctæ Dei genitricis fecit, quam consecrauit archiepiscopus Mellitus.

Lib. 2. cap. 6.

Redit in Angliam.

Hoc enim regnante rege, beatus archiepiscopus Laurentius regnum cæleste conscendit, atque in ecclesia & monasterio sancti Apostoli Petri iuxta prædecessorem suum Augustinum sepultus est die quarto Nonarum Februariarum. Post quem Mellitus, qui erat Londoniæ episcopus, sedem Dorouernensis ecclesiæ tertius ab Augustino suscepit. Iustus autem adhuc superstes, Roffensem regebat ecclesiā: qui cum magna ecclesiam Anglorum cura ac labore gubernarent, susceperunt scripta exhortatoria à Pontifice Romanæ & Apostolicæ sedis Bonifacio, qui post Deus dedit ecclesiæ præfuit anno incarnationis Dominicæ 618. Erat autem Mellitus quidem corporis infirmitate, id est, podagra grauatus: sed mentis gressibus sanus, alacriter terrena quæque transiliens, atque ad cælestia regna semper amanda, petenda & quærenda peruolans. Erat carnis origine nobilis, sed culmine mentis nobilior. Denique, vt vnum virtutis eius, vndè cætera intelligi possint, testimonium referam: tempore quodam ciuitas Dorouernensis, per culpam incuriæ igne correpta, crebrescentibus cœpit flammis consumi. Quibus cum nullo aquarum iniectu posset aliquis obistere, iamque ciuitatis esset pars vastata non minima, atque ad episcopum furens se flamma dilataret, confidens episcopus in diuinum, vbi humanum deerat, auxilium, iussit se obuiam sæuientibus & huc illucque volantibus ignium globis efferri. Erat autem eo loci, vbi flammarum impetus maximè incumbebat, martyrium beatorum quatuor Coronatorum. Ibi ergò, perlatus obsequentum manibus episcopus, cœpit orando periculum infirmus abigere, quod firma fortium manus multum laborando nequiebat. Nec mora, ventus, qui à meridie flans, vbi incendia sparserat, contra meridiem reflexus, primò vim furoris sui à læsione locorum, quæ contra erant, abstraxit, ac mox funditus quiescendo, flammis pariter sopitis atque extinctis, compefcuit. Et quia vir Dei igne diuinæ charitatis fortiter ardebat, qui tempestates potestatum aërearum à sua suorumque læsione crebris orationibus vel exhortationibus repellere consueuerat, meritò ventis flammisque mundialibus præualere, & nè sibi suisque nocerent, obtinere poterat. Et hic ergò, postquam annis quinque rexit ecclesiam, Eadbaldo regnante migravit ad cælos, sepultusque est cum patribus suis in sæpedito monasterio & ecclesia beatissimi principis Apostolorum, anno ab incarnatione Domini sexcentesimo vicessimo quarto, die octauo Calendarum Maiarum.

Lib. 2. cap. 7.

Creatur Dorouernensis archiepiscopus.

Precibus ignem extinguit.

VITA B. ROBERTI, PRIMI ABBATIS CASÆ
DEI, AVTHORE QUIDEM MIHI NONDVM COMPERTO,

sed fide digno, vt ex ipsa potest historia animaduerti. Habetur autem in quodam insigni MS. codice. In Prologo scribit Auctor, se data opera nomen suppressisse suum: scripsisse autem hanc Vitam iussu

Odonis Abbatis Molisnensis, & rogatu fratrum eiusdem loci.

Aprilis 24.

Abhorret
infans à la-
cte impudi-
cae nutricis.

Eius pietas
in pueritia.

Itemque in
adoleſcētia.

Monachus
vult fieri,
sed non fi-
nitur.

It Romam.

Miles se ei
socium ad-
iungit.

Robertus genere Aruernus, natus est de parentibus Christi-
anis, matre Raingarde, patre Giraldo. Hunc à prima infan-
tia Dei seruum futurū, signis quibusdam ostensum est. Ma-
ter enim eius ipſo grauida, cum imminente partus tempo-
re ad quoddam castrum tenderet, nō sine Dei nutu, vrgēte
necessitate, in solitudine partum effudit, vti quē futurum
solitudinis amatorem. Delatus est indē cum matre ad ca-
strum, & sicut fieri solet, cuidam mulieri traditur ad la-
ctandum. Quem cum illa mammae admoisset, gustare no-
luit, non tam lactis detestatus odorē, quā peccati lactan-
tis horrorem. Patuit continuō, cum & matris vbera libens
fuxit, & priorem illam, tentandi causa adhibitus, rursū despexit. Mulier enim illa me-
retrix erat, & ob hoc infans, cum lac respueret, damnauit peccatū. Deindē puer factus,
traditus est disciplinæ studijs apud vicum Briuatum in ecclesia beati martyris Iuliani,
vbi & clericus factus est, & deputatus inter canonicos. Et procedente tempore vsq; ad
presbyteratum peruēnit. Pueritiæ tempora sic peregit, vt ab ijs malis, quibus illa ætas
vel proprio vitio, vel alieno plerūquē inuoluitur, illæsus euaderet: & temporalia cun-
cta despiciens, spem totam in Deo locauerat, eumque, licet paruus, non paruo dilige-
bat affectu. Nam in ecclesijs totis sæpē noctibus cum lachrymis excubabat. Sic omni-
bus placere studuit, vt Dei offensam non incurreret. Pauperes & afflictos misericordiæ
prosequeretur visceribus: quibus quidē poterat opem, omnibus verō exhibens com-
passionem. Vlceribus plena corpora languidorum, abhorrentibus cæteris, ipse mani-
bus contrectauit, manibus sæpē lauit. Vndē creditum est, manuum eius pio tactu sæpē fu-
gatam inualetudinem.

Talem pueritiam secuta est adolescentia melior, addebatque virtutibus virtutē, ma-
nifestiorque, in dies diuina gratia fulgebat in illo. Ieiunabat propensius & orabat, & quan-
tum poterat, larga manu pauperibus distribuebat. Nam & domum eleemosynarum
construxit in vico. Interea sacerdotio strenuē fungebatur, offerens Deo frequēter ho-
stias pro salute populi Christiani. Inuitabat peccatores ad pœnitentiam, omniumque
prouidebat salutem: & verbo & vita non paucos lucrabatur: & cum omnes vitæ merito
anteiret, omnibus tamen credi se inferiorem volebat. Præterea cōtemplationis amo-
re flagrans, destinauit mutare locum, & relictis omnibus, Christum sequi. Adhibito igitur
vno itineris socio, iter arripuit ad Cluniacū, religionis ac disciplinæ loci fama com-
motus. Cumque clām se fugere putaret, fama proditus est, & omnes properē, velut pro
salute publica solliciti, profugum prosequuntur, tenent, reducunt. Erubuit vir sanctus,
& propositum suum non magis impeditum quā manifestatū dolens, ex mentis egrit-
tudine morbum incurrit. Vndē cum cœpisset conualescere, intelligens se à proposito
Dei voluntate impeditum, tentauit si vel inter suos adimplere posset optatū. Sed cum
domesticorum nemo salutaribus monitis præberet assensum, rationabiliter vrgēs pro-
positum, profectus est Romam, vt Apostolorū à Deo sibi, quod desiderabat, consilium
impetraret. Reuersus autem Roma, postulara, in fide nihil hæsitans, expectabat.

Interea miles quidam Deo inspirante compunctus, ad virum Dei, consilium peti-
tus, accessit, qualiter peccatorum suorum magnitudinem, quorum conscientia tor-
quebatur, digna posset satisfactione delere, ducens nihil esse tam arduum, quod pro-
pter Dei recuperandam gratiam non subiret. Accepit à sancto, vt relictis omnibus, ad
Christi militiam se transferret. Cui cum ille respondisset, id quidem se facturum, si fieri
posset cum ipſo, libentissimē: intellexit vir Deo plenus, hunc sibi socium ac voluntatis
sue ministrum diuinitus destinatum. Gaudens ergo non parū, totum desiderij sui se-
cretum aperit, socium se pollicetur. Miles itaque fide iam plenus & constantia, vt cœptū
suum

suum Dei clementia prosperaret, ad memoriam beatæ Virginis Anitium ire decreuit, sciens nihil efficacius sibi ad impetrandum, quàm si matris apud filium patrocinio vteretur. Quò dum properatur, ecce in via Dei nutu paratum inuenit, quod petebat, ecclesiam scilicet veterem, vasta cinctam solitudine, votis suis in omnibus respondētem. Reuersus nunciat viro Dei, quid inuenisset: qui gratulatus valdè, gratias reddit Deo ingentes. Sed vt numerus Trinitatis secundùm desiderium viri Dei adimpleretur, ad seruiendū Deo vni trinoque, accessit & tertius æquè miles, offerens se non solum socium, sed veriùs ministrum. Gaudet vir Dei de prouentu spiritali, & fructum seminum, quæ iecerat, precibus Deo commendans, diuinæ militiæ tyrones alloquitur, dicens: Congratulor, ô filij, vestræ promptæ deuotioni, & propriæ infirmitatis conscius, in via Dei, quam ipse arctam & arduam asserit, socios vos habere desidero. Sed timendum nobis valdè intelligo, nè temerè hanc viam arripiamus. Non enim incipere bonum, sed consummare, laudabile est: cadere autem à proposito, damnabile. Proponite ergò, mundo valedicentes, mundi incommoda sustinere, & quicquid homines fugiunt, vos sequimini. Cumque talia multa vir Dei admoneret, illi se adhæsuros ac deuotè famulaturos in omnibus promittunt. Ad hæc vir Dei: Potens est, inquit, Deus stabilire ac protegere sibi famulantes, qui etiam sibi non seruietes ea causa protegere solet, vt sibi seruiant. Quapropter si adhærere Deo firmiter decreuistis, habetis me comitem vel ministrum. Et ad hæc, nisi molestum est, adentes ecclesiam, interuentu martyris Iuliani Deum, vt nobis meliora prouideat, implorate.

Quo completo, omnibusque ad votum paratis, die constituta eremum petit cum duobus discipulis, quorum prior Stephanus, sequens Dalmatius vocabatur. Veniunt ad locum optatum, bonis omnibus indigentem, quia eis bonum erat bonis omnibus indigere. Nam quanto plùs indigerent temporalibus, tanto plura se credebant reperituros æterna. Auxit loci difficultatem etiam vicinorū improbitas: qui morum immanitate feris similes, seruos Dei, quos sustentare deberent, conuicijs vrgebant ac minis. Quantas ibi molestias senserint ac perpessi sint, tacendo melius putamus exprimi, quàm dicendo. Verum in ijs aduersis omnibus duorum mentes corroborabat tertius, velut in acie tyrones veteranus, docens eos, vt magis eligerent affligi cum populo Dei, quàm temporalis peccati habere iucunditatem, cum hanc partem sequatur æterna damnatio, illam sempiterna felicitas. Quapropter respicerent in remuneratorem, adspicerent in authorem fidei & consummatorem Iesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem, confusione contempta. His & alijs multis sermonibus discipulos tam constantes reddidit & perfectos, vt non solum quascunque molestias gaudentes sufferrēt, sed etiam pro persequentibus exorarent.

Facta ergò iuxta ecclesiam cellula, credo de ramis & frondibus, partiuntur inter se domesticam curam, vt illi operarentur manibus ad victum, ipse verò lectioni & orationi incumberet. In oratorio, quod vtcunque refecerāt, certis horis & nocte communes preces fundebant, cibum parcum & aridum cum gratiarū actione vnà sumebant: cuius pars maxima peregrinis & pauperibus seruabatur, nec cogitabant de crastino. Quadam die profectis ad laborem fratribus, cum solus in ecclesia substitisset, audit vocem petentis elemosynam. Surgit festinus, ingreditur cellulam, dat totum quod reperit. Totum illud, pars erat panis, quæ superfuerat hesternæ coenæ, sustentura tamen iterum tribus ad mensam. Reuersis ab opere cibus defuit: quod cum moleste tulisset Dalmatius, citò vir Dei querelam compefcuit verbis Christi: Nolite, inquit, solliciti esse, dicentes: Quid māducabimus, aut quid bibemus? Scit enim pater vester, quia his indigetis. Quam sententiam sequens euestigiò confirmat euentus. Abbas enim Arbertus, qui eis hunc locum concesserat habendum, non ignorans affligi sterilitate solitudinis sanctorum voluntariam paupertatē, tres eis pro benedictione misit clitellarios equos, panibus oneratos ac vino. Duos verò ex ijs ille, qui missus fuit, presentauit beato viro, tertium autem in via more quodā insolito nunciauit defecisse. Ad hæc vir sanctus gratias egit, & vultu hilari conuersus ad fratres: Discat, inquit, dilectus frater noster Dalmatius in fide Christi nihil deinceps dubitare, quando & nobis fiducia nostra presenti mercede respondit, & se videt pro murmure parua quidem, sed manifesta ad correptionem, poena mulctatum. Nam partem suam illam nouerit, quæ in via remansit. Non est ablata tamen, sed dilata, vt fidem sibi non dubitet, quæ deferat, restaurandam.

His & id genus alijs frequenter vtens sermonibus, non solum socios instruebat, sed & incolarum mitigabat feritatem, paulatimque brutis moribus exuens, tanquam de

Multi se illi adiungunt.

feris homines faciebat, maiori certè miraculo, quàm si, vt apud fabulas inuenitur, humana corpora transmutaret in feras. Ità factū est, vt nonnulli cingulum militiæ dependentes, & sancto eius contubernio adherentes, Christi se seruitio in perpetuū ibidem manciparent. Sed & quidam ex ordine clericali apud illum vitam solitariam delegerunt. Crescente itaque numero discipulorum, creuit & religionis obseruantia. Nam præter illa, quæ omnibus erant instituta communiter, aliquid singuli addebant de proprio: quos tamen in omnibus precedebat magnæ deuotionis signifer, vir Dei. Cuius sanctæ conuersationis opinio, in Dei laudem longè lateq; finitimos excitabat. Accessit ad vitæ meritum tanta miraculorum potentia, vt iam illis in locis nullus ambigeret, virum sanctum meruisse à Deo gratiam curationum. Quam sic ille pro humilitatis custodia fideliter perentibus ministrabat, vt diuina beneficia non sibi, sed sanctorū Agricola & Vitalis, in quorum seruiebat ecclesia, meritis imputaret. Sed eius merita demones non tacebant, cum ab obsessis corporibus pellerentur.

Miraculorū gratiam nō sibi, sed alijs adscribit.

Mulierem dæmoniacam, rustici cuiusdam vxorem, amicorum fides ad eum curandam adduxerat: qua in ecclesiam, vbi sanctus orabat, vix introducta, renitente qui eam possidebat inimico, ore trisono cœpit in eum minas & conuicia iaculari: Roberte, inquit, Roberte de Casa Dei, quid à nostris sedibus nos tentas extrudere? Nos te potius cum tuis breuī perturbabimus, intolerabiles, quas hīc patieris, molestias incendio cumulantes. Nec tibi proderunt collegæ tui, Agricola Bononiensis, Symphorianus Heduēsis, Marcellus Diensis, Priuatus Mimatensis, Iulianus Briuatenensis, quos tibi paras ad nos impugnādos adiungere. Videbat diabolus hæc futura, videlicet locum ibi fundandum, qui Casa Dei nouo nomine vocaretur, sanctorum reliquias, quorum nomina recenserebat, illuc inferendas: & cum futura bona vaticinaretur inuitus, saltem non profutura, quod vellet, mentiebatur. Hoc solum de futuris libens prædixit, quòd locus esset conflagraturus incendio. Interea mulier saltu & discursibus per ecclesiā debacchara, repentino impetu conuertitur ad altare, tanquàm manū sacris spolijs iniectura. Cuius vir sanctus miseratus insanā, dilata interim oratione, obuius procedit, & virgula, quam tenebat, percussam leuiter, seuerius increpauit. Deindè conuersus ad dæmonē: In nomine, inquit, Domini tibi præcipio, exi & da gloriam Deo, neque vltra reuertaris expulsus. Concidit mulier ad hanc vocem, & inimico recedente, protinus obdormiuit. Post modicum experrecta, mente iam sana, sed corpore adhuc fatigato, panem sibi flagitauit offerri. Quem à viro Dei benedictum, auide sumpsit, & sic facta incolumis, repeditauit ad sua: multo quoque postea vixit tempore.

Dæmoniacæ curatur.

Item rusticus quidam nomine Constantius, prope sanctum Victorē habitans, cum tantum plenus esset dæmonio, vt nulli parcens, seipsum dentibus infestaret, solam viri Dei præsentiam profitens formidabat. Quem sui toro corpore irretitū vinculis, & tanquàm mortuum in feretro portantes, eidem sancto pauidam nimis & reluctantē præsentant. Ille super eum facta oratione, adiurato per nomen Dei inimico, vt discederet imperauit. Ad primam iubentis vocem territus aduersarius, & vas captiuū compulsus dimittere, quod solum potuit, lassum reddidit & vexatum. Homo post paululum recreatus, sumptis, quas sanctus ei obtulit, eulogijs, sanus & gaudēs ad propria remeauit. Horum fama diuulgante, multi vulgo mixti nobiles, ad eum confluebant vndique: quos gratanter suscipiens, verbo Dei recreatos, cum gaudio ad sua remisit. Sed cum pleriq; Christo seruire non nisi sub ipsius ducatu proponerent, quos loci vastitas minimè recipere valeret, ortum est nouum ex necessitate consilium, vt scilicet ibi construeretur monasterium, in quo sub regulari disciplina, quos Deus colligeret, vnanimiter habitarent. Ad quod construendum pandebat viam fidelium non paucorum deuotio, qui certatim in hos vsus prædia & pecunias vltronei offerebant. Videns Dei famulus tanti boni præparatam diuinitus occasionem, sciensque veraciter ad suæ periculum animæ pertinere, si tam multorū salutem, propriæ quietis respectu, deesset, habita super hoc cum fratribus suis deliberatione, assensu etiam & consilio Aruernensis episcopi bonæ memoriæ Reuconis, cœpit monasteriū ædificare cum summa omnium gratulatione iuxta loculum, in quo prius habitauerat: & prosperè cōsummauit. Eo tempore Francis imperabat Henricus, sedem Apostolicam Leo nonus tenebat. Papam igitur supradictus episcopus adiit, vir sanctus regem Francorū, vtrique super noui loci stabilitate auctoritatis robur & congrua priuilegia petitori. Vtrique succedit ad votum, regem non solum petita annuente, sed & domum Dei & virum sanctū regijs honorante muneribus: Papa verò decretis Apostolicis roborante consilium: insuper etiam hominem Dei, cuius

Item dæmoniacus.

En vt olim feruebant pij ad cōstruenda monasteria...

Leo IX. pōtē se præbuerit erga virum Dei.

famam

famam sanctitatis audierat, licet inuitu, fratribus præficiendum mandante. Factum est ita, & dedicato monasterio, vir beatus monachicum habitum regimenq; suscepit tam fratrum precibus, quam Præfulis autoritate. Quanta autem in eo post regiminis curam circa subditos industriae vigilantia, erga Deum simplicitas mentis illuxerit, illud signorum frequens ostensio, illud spiritalia laboris eius incrementa testatur. Nam præter secularium non modicam multitudinem, quorum animas verbo prædicationis atque exemplo, orationum etiam suffragijs est lucratus, ex quibus ad trecetos ferme monachos acquisiuit: præter ecclesias circiter quinquaginta post diurnam desolationem ad Dei seruitium reparatas, illud constat esse præcipuum, quod vnicae simplicitatis ac charitatis suae formam, in discipulos & eidem loco, cuius fundator extitit, dotis instar egregia, reliquisse cernitur hæreditariam sanctitatem.

De miraculis pauca perstringimus, cum tota ipsius vita in terris miraculum fuerit. Si qui tamen exterioribus signis facilius capiuntur, hæc pauca de multis attendant. Militem de monte Guafconis, cui nomen Bernardus erat, annis tribus continuis renu iniuria, quam phrenesim medici nominant, laborantem, cum aqua sanctæ ad dispersionem super eum deuotus orans, non solum corporis incommodo liberauit, verum etiã postea monachum factum, Christi militiæ deputauit. Item alium per vitiatum sanguinis corruptelam aqua intercute laborantem, & naturalis caloris fomite iam demerso, superflui humoris abundantia protinus obruendū, sacrae manus impositione restituit. Puerum quoque dæmoniacum, gressus ac linguæ priuatum officijs, rustici cuiusdam filium, sub loco, qui Calidus mons dicitur, habitantis, eadem potentia per manus impositionem cum orationis virtute curauit, triplicique miraculo in eadem persona, muro vocem, claudogressum, captiuo reddidit libertatem. Item præsentato sibi dæmoniaco cum panem sanctum in ecclesiæ ostio porrexisset, inimicus tantam virtutem non sustinens, non sine horribili soni strepitu & intolerabili foetore discessit, hominemq; incolumem dimisit. Mulier mēbris omnibus dissoluta, quæ ipso Missam celebrante, sacris mysterijs assistebat, allata non suis pedibus, sed manibus aliorum, etiam vocem, qua de perpetue Virginis laudibus in festo ipsius Annunciationis ad populum diserebat, fideliter audiens, restituta est sanitati. Nec latuit assistentes tantæ virtutis effectus, cum de neruorum eius concussionem fragor emissus, terrorem subitum, tanquam de tecti ruina, præsentibus incussisset.

Cæterum vir iste beatus, quod est miraculis dignius, habitum mentis in tanta rerum mundanarum varietate, in tanta cura & sollicitudine immobilem semper custo diuit, vt nec ætatum, nec temporum, nec locorum, nec fortunarū diuersitate à sancto proposito potuerit dimoueri. Itã factum est, vt per breuem laboris cursum (omne enim quod tranfit, breue est) ad æternæ vitæ brauium facilius perueniret. Obitus quidem sui diem creditur præciuisse: fratribusque ad se vocatis, post exhortationis verba, singulis osculatis valedixit: sicque conuersus ad Dominum, seque & illos Deo precibus commendans, plenus dierum, dormiuit in Christo: sepultusque est in Casa Dei noua, quam ipse ædificauerat, octauo Calendæ Maij: Regnante Domino nostro Iesu Christo, cui est cum patre & spiritu sancto honor & gloria in secula seculorum, Amen.

De Lirania maiori videat Lector supra in Vita S. Gregorij Papæ lib. 1. cap. 41. & c.

Item quæ habentur in initio libri 2. Epistolarum eius & c.

DE S. MARCO EVANGELISTA, EX B. HIERONYMO DE SCRIPTORIBVS ECCLESIASTICIS.

Arcus discipulus & interpres Petri, iuxta quod Petrum referetẽm audierat, rogatus Romæ à fratribus, breue scripsit Euangeliũ. Quod cum Petrus audisset, probauit, & Ecclesiæ legendum sua autoritate dedit, sicut scribunt Clemens in sexto Hypotyposion libro, & Papias Hieropolitanus Episcopus. Meminit huius Marci & Petrus in Epistola prima, sub nomine Babylonis figuraliter Romam significans: Salutauit vos Ecclesia, quæ est in Babylone collecta, & Marcus filius meus. Assumpto itaq; Euangelio, quod ipse confecerat, perrexit Aegyptum, & primus Alexandriae Christũ annuncians, constituit ecclesiam, tanta doctrina & vitæ continentia, vt omnes sectatores Christi ad exemplum suũ cogeret. Denique Philo disertissimus

M m m m 3 mus

Agor. 2.

mus Iudæorum, videns Alexandria primam ecclesiam adhuc Iudaizantē, quasi in laudem gentis suæ librum super eorum conuersatione scripsit? & quomodo Lucas narrat Hierosolyma credentes omnia habuisse cōmunia, sic & ille quod Alexandria sub Marco fieri doctore cernebat, memoriæ tradidit. Mortuus est autem octauo Neronis anno, & sepultus Alexandria, succedente sibi Aniano.

Ex eodem libro B. Hieronymi.

S. Marci Ec-
clesia apud
Alexandriā.Monachi
quorum se-
ctatores.

PHilo Iudæus, natione Alexandrinus, de genere sacerdotū, idcirco à nobis inter scriptores Ecclesiasticos ponitur, quia librum de prima Marci Euangelistæ apud Alexandriam scribens ecclesia, in nostrorū laude versatus est; nō solum eos ibi, sed in multis quoque prouincijs esse memorans, & habitacula eorum dicens monasteria. Ex quo apparet, talem primū Christo credentium fuisse Ecclesiam, quales nunc monachi esse nituntur & cupiunt: vt nihil cuiuspiam propriū sit, nullus inter eos diues, nullus pauper: patrimonia egentibus diuidantur, orationi vacetur & psalmis, doctrinā quoque & continentia, quales & Lucas refert primū Hierosolyma fuisse credentes. Aiunt hunc (Philonem) sub Caio Caligula Romæ periclitatum, quō legatus gentis suæ missus fuerat: cum secunda vice venisset ad Claudiū, in eadem vrbe locutum esse cum Apostolo Petro, eiusq; habuisse amicitias / & ob hanc causam etiam Marci, discipuli Petri, apud Alexandriam sectatores ornasse laudibus.

SANCTI MARCI APOSTOLI ET EVANGELI- STAE MARTYRIUM, AVTHORE SIMEONE METAPHRASTE.

Habetur etiam in vetustis MS. codicibus Latinis, penè ad verbum

cum isto consentiens.

25. Aprilis.

S. Marcus
vbi prædi-
cauerit.

Tempore illo, cum Apostoli per omnem orbem terrarum dispersi essent, diuina voluntate factum est, vt vir sanctissimus Marcus in Aegypti regionem adiret. Euangelistā hunc esse, sancti Apostolica Ecclesia Canones cōstituerunt, eō quod primus ipse in tota Aegypti regione, Libya, Marmarica, Ammoniacā & Pentapoli, Christi Euangelium, quod scripserat, & eius ad nos aduentum prædicauit. Erat enim tota illa regio hominibus referta: qui cum essent corde incircumciso & durissimo, idolis seruiebant, pleni omni impuritate, & impurorum spirituum cultores. Per omnes enim vrbes ac prouincias, templa & lucos constituebant. Siderum etiam cuncta, & magicæ artes, omnisq; demonum facultas apud eos exercebatur, quā Dominus Iesus, cum in eam regionē iuisset, dissoluendā atque euertendā præmonstrauit.

Matth. 2.

Miracula
eius apud
Cyreneses.

Cum igitur diuinus Euangelista Marcus in Cyrenen vrbe Pentapolis venisset, & celeste Christi regnum prædicasset, & apud eos miracula ingentia fecisset (ægrotos enim curauit, leprolos mundos reddidit, ac diuinā gratia verbo impuros & feroces spiritus eiecit) multi per eum crediderunt in Dominum Iesum Christum, & fecerunt, vt eorum simulacra in terram deicerentur: qui & baptismate illuminati sunt in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, Amen. Illic igitur per sanctum Spiritum ei reuelatum fuit, vt ad Pharitem Alexandriam abiret, & bonam Dei sementem illic spargeret. Itaque beatus Euangelista Marcus ad stadium, tanquā generosus & fortis athleta, prompto animo gradiebatur. Cumque fratres ipsos salutasset, Dominus, inquit, meus mihi dixit, vt ad vrbe Alexandriam proficiscar. Fratres autem eousq; illum deduxerunt, quoad in nauigium ingressus est. Cumq; panis buccellā degustassent, benè illi precantes, cumque deducentes, sic dicebant: Dominus Iesus Christus prosperum faciat iter tuum.

Sanat Ale-
xandriam.Sanat ma-
num furoris

Beatus verò Marcus postridie Alexandriam venit. Cumque descendisset è nauī, adiit locum quendam, qui vocabatur Mendion. Cum autem eius vrbis portam ingressus esset, statim ipsius calceamentum dissolūrum fuit. Quod beatus Apostolus intelligens: Verè, inquit, via hæc expedita & facilis est. Visoq; veterum calceamentorū furore, calceamentum reficiendum ei tradidit. Ille verò calceamentorum furor subula sinistram manum suam percussit, & continuò clamauit: Vnus Deus est. Id cum beatus Marcus audiisset, secum cogitans ac ridens dixit: Prosperum fecit Dominus iter meum. Cumque in humum despuisset, ex ipso spūto lutum confecit, & eius viri manum illinens: In nomine, inquit, Iesu Christi viuentis in secula, esto sanus: ac statim eius viri manus sanata est. Sutor autem ille cum apostoli Marci potentiam, & orationis efficacitatem, habi-

habiturumque virtutis exercitationi convenientem animaduertisset. Precor, inquit, tu homo Dei, ut venias hodie & diuertas ad domum serui tui, ut simul pane vescamur, quoniam misericordia hodie me persecutus fuisti. Beatus apostolus Marcus ea re valde lætatus. Dominus, inquit, dabit tibi panem vitæ caelestis. Homo igitur ille valde hilaris, coëgit Apostolum domum suam dierrere.

Quam cum beatus Marcus introiisset. Benedictio, inquit, Domini hic sit. Precemur Deum, fratres. Ac simul precati sunt, & post preces accubuerunt. Ut verò benignè se vicissim acceperunt, dixit homo ille; Pater, obsecro te, quis es? Et vnde nam oratio ista tam potens in te profecta est? Cui sanctus Marcus dixit; Ego seruus sum Domini Iesu Christi, filij Dei. Vellem, inquit ille, Deum videre. Tum sanctus Marcus. Illum ipsum tibi ostendam. Cœpitque sanctus Apostolus exponere initium illius Euangelij. Liber generationis Iesu Christi filij Dauid, filij Abraham: eique ostendere, quæ Prophetæ ipsi de Christo prædixerunt. Vir autem ille. Istas, inquit, Domine, scripturas, quas tu dicis, nunquam ego audiui, sed Iliadem, & Odysseam, & quæcunque Aegyptiorum filij doceri solent. Tunc cœpit sanctus Euangelista Marcus Christum ipsi nunciare, atque ostendere huius mundi sapientiam stultitiam esse apud Deum. Credidit homo ille Deo, propter ea, quæ à Marco dicta sunt, & propter signa & prodigia per eum facta. ipseque, & tota eius domus, & magna eius regionis multitudo, ab Euangelista ipso illuminata est. Erat autem hominis illius nomen Anianus.

Cum verò creuisset numerus eorum, qui in Domino crediderunt, audiuerunt ciuitatis illius optimates, Galilaëum quendam illuc venisse, qui deorum sacrificia euertere, & ipsorum cultum impediret. Quamobrè eum interficere studebant, atque insidias multas ei faciebant. Quas cum sanctus Marcus cognouisset, ordinauit Episcopum Anianum, & tres presbyteros Malchum, Sabinum & Cerdonem, ac septem diaconos, & alios vndecim, qui Ecclesiasticum ministerium obirent. Quo facto, aufugiens, rursus in Pentapolim venit. Ibi cum annos duos transgesset, & fratres, qui illic erant, confirmasset, Episcoposque & clericos per regionem illam ordinasset, rursus venit Alexandria, & eius loci fratres multo numero & gratia & scientia Dei auctos inuenit, qui & Ecclesiam sibi ipsi ædificauerant in ijs locis, quæ Bubulci nomen habent, maritimaque sunt infra præcipicia quædam posita. Quare iustus ille vir multum gauisus est: cumque genua in terram posuisset, diuinam gloriam celebravit.

Cum verò multum temporis transisset, & Christiani aucti essent, idola ipsa irridebant, & Græcos, qui ea colerent, subfannabant. At Græci, posteaquam audiuerunt sanctum Euangelistam Marcum illuc venisse, ardore quodam atque inuidia repleti sunt, eò quod audirent admirabilia quædam per eum fieri. Aegrotos enim sanabat, leprosos mundabat, surdis auditum ita restituebat, ut Euangelij prædicationem ab eo percipere possent: multis denique cæcis visum præstabat. Quamobrè illum insectabantur. Quem cum non inuenirent, stridebant dentibus suis, & in sacrificijs & idolorum suorum debacchationibus aduersus sanctissimum virum vociferantes, dicebant; Multæ sunt huius magi & venefici violentiæ.

Factum autem fuit, ut beatus & festus dies noster, hoc est, sanctum Pascha die Dominico celebraretur, octauo Calendas Maij, hoc est, vigesimoquarto die mensis Aprilis, qui ab Aegyptijs Pharmutius vocatur. Illo autem tempore & Serapidis illorum dei debacchatio celebrabatur. Cum igitur eam temporis opportunitatem nacti essent, homines quosdam subornatos miserunt, qui Apostolum sanctas diuinæ oblationis preces & ministerium facientem inuenerunt. Quem cum comprehendissent, fune in eius collum iniecto, trahebant, ita dicentes; Trahimus bubalum hunc ad bubulci statulum. At sanctus Marcus cum traheretur, Saluatori Christo gratias agens. Gratias, inquit, ago tibi Domine Iesu Christe, quod dignus habitus sum, qui pro nomine tuo hæc paterer. Eius autem carnes decidebant, & sanguine ipso lapides inquinabantur.

Erat eius diei vespere, cum in carcerem cum coniecerunt, donèc inter se decernerent, quali mortè ipsum de medio tollerent. Media verò nocte, ianuis clausis, & custodibus ante ianuam excubantibus, ecce terræ motus magnus factus est. Angelus autem Domini cum descendisset de caelo, tetigit ipsum, dicens; Serue Dei Marce, summe omnium illorum sanctorum, qui sunt in Aegypti regione, en scriptum est nomen tuum in libro vitæ caelestis, & connumeratus es cum sanctis Apostolis, & memoria tua non delebitur in æternum. Eiusdem chori confors eris, cuius caelestes & supernæ potentiae consortes sunt. Archangeli spiritum tuum in caelos suscipient, & reliquæ tuæ in terris

non peribunt. Hanc visionem cum beatus Marcus vidisset, manus suas in caelum extendit, ac dixit: Gratias ago tibi, Domine mi Iesu Christe, quod non dereliquisti me, sed cum sanctis tuis me connumerasti. Precor te, Domine Iesu Christe, ut accipias in pace animam meam, neque me reprobas, aut excludas a gratia tua. Cumque haec ille dixisset, Dominus Iesus Christus ad eum venit figura illa, quam habebat, quo tempore versabatur cum discipulis suis, & qua forma erat, antequam Crucem passus, & sepultus fuisset. Qui & ei dixit: Pax tibi, Marce Euangelista meus. Beatus vero Marcus dixit: Pax tibi, Domine Iesu Christe. (Antiquus MS. codex habet tantum Domine meus Iesu Christe & abijt.)

Item Christi.

Migrat à vita.
Codex MS.
combure-
re volebat.

Cum vero dies illuxisset, venit illuc ciuitatis multitudo: quae cum illum eduxisset è carcere, rursus in eius collum funem iniecerunt, eumque pertrahentes, dicebant: Trahamus bubalum in bubulci stabulum. At beatus Marcus eo maiores gratias omnipotenti Domino Iesu Christo agebat, dicens: In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. Cumque hoc dixisset, tradidit Deo spiritum. Impiorum vero Graecorum multitudo, cum ignem eo in loco, qui Angelorum nomine appellatur, accendisset, illius viri iusti reliquias * comburebat. Tunc Domini & Saluatoris nostri Iesu Christi prouidentia factum est, ut turbo quidam erumperet, & tempestas magna fieret, & sol ipse radios suos contraheret, tonitruaque & eorum sonitus multus audiretur, plurima quoque pluuia cum grandine commista usque ad vesperam duraret, ita ut aedificia multa corruerent, & homines non pauci mortui caderent. Eius igitur rei timore percussis, reliquias sancti Marci dereliquerunt ac fugerunt. Alij vero irridentes dicebant, beatissima illorum Serapidis prouidentia haec in illo viro fuisse facta propter natalem ipsius diem.

Forma S.
Marci.

Tunc venerunt homines religiosi, & viri iusti reliquias à cinere secreuerunt, atque in eum locum tulerunt, vbi preces & psalmos suos canebat: eiusque funus curarunt, ut ciuitatis mos erat. Reliquias autem deposuerunt in loco illustri è lapidibus exciso, ipsius memoriam sobrie & pie cum precibus celebrantes, quo nihil preciosius Alexandria ciuitas possidebat. Illas autem reliquias Orientem versus collocarunt. Codex MS. etiam haec addit: Fuit autem forma beatissimi Marci huiusmodi; Longo naso, subducto supercilio, pulcher oculis, recaluaster, proluxa barba, velox, habitudinis optima, aetatis mediae, canis aspersus, affectione continens, gratia Dei plenus,

Beatus igitur Marcus Euangelista, primus Christi martyr in Aegypto Alexandria, mense, qui apud Aegyptios Pharmutius, & apud Hebraeos Nisan dicitur, septimo Calendas Maij, ut Romani numerant, hoc est, Aprilis vigesimo quinto, obiit, Imperatore Claudio Nerone Caesare: nobis autem Christianis imperante Domino nostro Iesu Christo: Cui gloria est & Imperium cum Patre & Spiritu sancto, in secula seculorum, Amen.

PROCOPII DIACONI ET CHARTOPHYLA- CIS LAVDATIO IN SANCTVM APOSTOLVM ET Euangelistam Marcum. Habetur in Simeone Metaphraste.

Vrsus Apostolica panegyris ac celebritas effulget. Rursus ego vna cum ijs, qui eiusdem chori participes sunt, exulto. Rursus eius, qui Christi discipulus fuit, memoria, instar facis cuiusdam, lumen nobis praefert, & ego linguam ipsam ad hymnorum choreas celebrandas confero. Quae quidem lingua obscura quaedam pronunciat: nullius enim vibratilis orationis particeps est, neque pulchra & eleganti concinnitate verborum probatur: quanuis neque si his rebus bene munita esset, ad beati Marci laudes explicandas satis esse posset. Ea tamen nunc praclaris Euangelistae factis exultat, & earum rerum, quas ille bene gessit, facultatem, quam-

maximè potest, admiratur.

S. Marcus
primus Ae-
gypti epi-
scopus.

Marcus Petri filius, & eius, qui clauis caelorum accepit, socius, mysteriorum nuncius, & arcanorum praeco, qui Aegyptum illustrauit, & in illius regionis sacro throno primus sedit: (Neque enim hoc ad laudationis & gloriae materiam parum est, cum diffi-